

Ustawa
z dnia 2021 r.
o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym
związanym z lockdownem wprowadzonym przez rząd PiS

Art. 1. W ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 46 w ust. 4 uchyla się pkt 1 i 3;
- 2) w art. 46b uchyla się pkt 2, 3, 8, 10 i 12;
- 3) uchyla się rozdział 8a;
- 4) uchyla się art. 54a.

Art. 2. W ustawie z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 uchyla się art. 23.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń art. 116 otrzymuje brzmienie:

“Art. 116. § 1. Kto, wiedząc o tym, że:

- 1) jest chory na gruźlicę, chorobę weneryczną lub inną chorobę zakaźną albo podejrzany o tę chorobę,
 - 2) styka się z chorym na chorobę określoną w punkcie 1 lub z podejrzany o to, że jest chory na gruźlicę lub inną chorobę zakaźną,
 - 3) jest nosicielem zarazków choroby określonej w punkcie 1 lub podejrzany o nosicielstwo, nie przestrzega nakazów lub zakazów zawartych w przepisach o zapobieganiu tym chorobom lub o ich zwalczaniu albo nie przestrzega wskazań lub zarządzeń leczniczych wydanych na podstawie tych przepisów przez organy służby zdrowia,
- podlega karze grzywny albo karze nagany.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, sprawując pieczę nad osobą małoletnią lub bezradną, nie dopełnia obowiązku spowodowania, aby osoba ta zastosowała się do określonych w § 1 nakazów, zakazów, wskazań lub zarządzeń leczniczych.”.

Art. 4. Umarza się wszystkie postępowania wszczęte na podstawie uchylanych niniejszą ustawą przepisów.

Art. 5. Tracą moc wszystkie akty wykonawcze wydane na mocy uchylanych niniejszą ustawą przepisów.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Trwająca już od niemal roku pandemia COVID-19 i sposób walki z tym zagrożeniem zaproponowany przez polski rząd diametralnie zmieniły życie społeczno-gospodarcze milionów Polaków. Polscy przedsiębiorcy, zwłaszcza mali i średni, jak i pracownicy walczą o przetrwanie po ogromnych ciosach jakie wymierzył w nich rząd wyniszczającymi lockdownami, które przedłużane są w nieskończoność i polegają w głównej mierze na zakazach prowadzenie działalności gospodarczej w wybranych arbitralnie gałęziach gospodarki. Z tego powodu narasta ogólnopolski sprzeciw obywateli, którzy otwierają swoje firmy, by przetrwać i składają pozwy zbiorowe wobec państwa za bezprawne obostrzenia.

W związku z powyższym niezbędne jest uchwalenie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z lockdownem wprowadzonym przez rząd PiS, przy poparciu fasadowej części opozycji. Tytuł ustawy świadomie nawiązuje do nazwy ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19. Prawdziwym zagrożeniem dla polskiej gospodarki i szerzej całego życia społecznego w naszym kraju oraz powodem, dla którego występują sytuacje kryzysowe są bowiem lockdowny wprowadzane i utrzymywane przez partię rządzącą od niemal roku.

Niniejszy projekt ustawy odpowiada na najważniejsze i najbardziej palące obecnie problemy **polskich przedsiębiorców i pracowników**. Przepisy ustawy zagwarantują:

- 1) otwarcie wszystkich działalności gospodarczych zamkniętych bezprawnie na podstawie rządowych rozporządzeń m.in.: lokali gastronomicznych, hoteli, stoków narciarskich, siłowni i klubów fitness;
- 2) zniesienie kar administracyjnych za otwarcie działalności gospodarczej;
- 3) zniesienie przepisów, mówiących o tym, że naruszenie jakichkolwiek ograniczeń; nakazów i zakazów dotyczących działalności gospodarczej może pozbawić firmę pomocy publicznej;
- 4) zniesienie obowiązku zwrotu kwoty, stanowiącej równowartość udzielonej pomocy i umorzenie toczących się w tej kwestii postępowań;
- 5) zniesienie odmowy przyznania pomocy publicznej w przypadku niestosowania się do ograniczeń.

Projekt zniesie wątpliwe prawnie, a wyniszczające gospodarke obostrzenia i pozwoli wszystkim przedsiębiorcom i pracownikom wrócić do pracy, da możliwość odbudowania obrotów swoich przedsiębiorstw i odbudowania zarobków ich rodzin.

Projekt ustawy zmienia przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych, ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 oraz ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, a także wprowadza rozwiązania mające na celu umorzenie wszystkich postępowań wszczętych na podstawie uchylanych przepisów oraz utratę mocy wiążącej wszystkich aktów wykonawczych (zwłaszcza rozporządzeń Rady Ministrów) wydanych na mocy uchylanych przepisów.

Zgodnie z **art. 1** projektowanej ustawy w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 46 w ust. 4 uchyla się pkt 1 i 3;
- 2) w art. 46b uchyla się pkt 2, 3, 8, 10 i 12;
- 3) uchyla się rozdział 8a;
- 4) uchyla się art. 54a.

Ad.1. Zmiany dotyczące uchylecia w art. 46 ust. 4 pkt 1 i 3 mają na celu ograniczenie możliwości wprowadzenia ograniczeń przez wojewodę lub ministra zdrowia w drodze rozporządzeń, w których organy te ogłaszają stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii na obszarze województwa lub jego części albo na obszarze więcej niż jednego województwa. W rozporządzeniach tych nie będzie można już ustanowić:

- 1) czasowego ograniczenia określonego sposobu przemieszczania się;
- 2) czasowego ograniczenia funkcjonowania określonych instytucji lub zakładów pracy.

Możliwość ustanowienia tych ograniczeń spowodowała, że wiosną 2020 r. minister zdrowia na podstawie rozporządzenia wydawał m.in. absurdalne zakazy wchodzenia do lasów, czy też całkowite zakazy prowadzenia określonych form działalności gospodarczej, bez wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych określonych w rozdziale XI Konstytucji, przekraczając jednocześnie drastycznie delegację ustawową.

Ad.2. Zmiany dotyczące uchylecia w art. 46b pkt 2, 3, 8, 10 i 12 mają na celu ograniczenie możliwości wprowadzenia ograniczeń w rozporządzeniu Rady Ministrów wydawanym w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego. W rozporządzeniu tym nie będzie już można ustanowić:

- 1) czasowego ograniczenia określonych zakresów działalności przedsiębiorców;
- 2) czasowej reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły;
- 3) czasowego ograniczenia korzystania z lokali lub terenów oraz obowiązku ich zabezpieczenia;
- 4) nakazu lub zakazu przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach;
- 5) nakazu określonego sposobu przemieszczania się;

Uchylane przepisy dawały rządowi możliwość wprowadzenia m.in. całkowitych zakazów prowadzenia określonych zakresów działalności gospodarczej, bez wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych określonych w rozdziale XI Konstytucji, przekraczając jednocześnie drastycznie delegację ustawową. Aby zapobiec dalszej tego typu działalności Rady Ministrów niezbędne jest ich uchylenie.

Ad.3. Zmiana polegająca na uchyleniu rozdziału 8a ma na celu zniesienie możliwości nakładania kar administracyjnych na osoby, które w stanie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie stosują się do ustanowionych na podstawie art. 46 lub art. 46b nakazów, zakazów

lub ograniczeń. Nakładane na obywateli kary administracyjne były bardzo wysokie, a co chyba ważniejsze ich podstawa prawna budzi poważne wątpliwości konstytucyjne. Do czasu uporządkowania stanu prawnego związanego z nadużywaniem możliwości wprowadzania w rozporządzeniach Rady Ministrów obostrzeń, zakazów i nakazów, które są kwestionowane w wyrokach sądów administracyjnych należy całkowicie uchylić przepisy pozwalające nakładać kary na ich podstawie.

Ad. 4. Zmiana polegająca na uchyleniu art. 54a dodanego przez ustawę z 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 jest związana z przewidzianą w art. 3 niniejszego projektu ustawy zmianą art. 116 Kodeksu wykroczeń, który został zmieniony w tej samej ustawie. Po zmianie brzmienia przepisu wykroczeniowego, przedmiotowy artykuł nie będzie miał już żadnego zastosowania, dlatego należy go uchylić.

Niezwykle ważny dla uzasadnienia przedstawionych powyżej zmian w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi jest wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 27 października 2020 r. (II SA/Op 219/20). W wyroku tym WSA uchylił karę grzywny nałożoną przez Sanepid na salon fryzjerski za to, że salon był otwarty, podczas gdy rozporządzenie Rady Ministrów zakazywało prowadzenia tego typu działalności. Kluczowe dla zrozumienia dlaczego proponowane w projekcie zmiany są niezbędne są następujące tezy tego wyroku:

- 1) Rada Ministrów nie wprowadziła stanu klęski żywiołowej, zatem dysponuje tylko zwykłymi środkami konstytucyjnymi i nie może ograniczać konstytucyjnych praw i wolności rozporządzeniami;
- 2) ustawa nie wprowadziła ograniczeń praw i wolności, ale delegowała te kwestie do uregulowania rozporządzeniem Rady Ministrów, a delegacja ta pozbawiona jest wytycznych, wymaganych przez art. 92 Konstytucji;
- 3) działalność prawotwórcza Rady Ministrów doprowadziła do objęcia regulacjami rozporządzenia materii ustawowej i naruszenia szeregu podstawowych wolności i praw jednostki, w tym wolności działalności gospodarczej z art. 22 Konstytucji;
- 4) rozporządzenie zostało wydane bez upoważnienia ustawowego, nie wykonuje też ustawy, gdyż wprowadza do systemu prawnego treści nieznane ustawie;
- 5) upoważnienia ustawowe pozwalają wyłącznie czasowo ograniczyć prowadzenie działalności gospodarczej, nie pozwalają one natomiast na przyjęcie zastosowanej w rozporządzeniach konstrukcji prawnej polegającej na ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej poprzez jej zakazanie;
- 6) w sytuacji, gdy nie doszło do wprowadzenia któregośkolwiek z wymienionych w Konstytucji RP stanów nadzwyczajnych, żaden organ państwowy nie powinien wkraczać w materię stanowiącą istotę wolności działalności gospodarczej;
- 7) zakazy, nakazy i ograniczenia były merytorycznie uzasadnione, o tyle tryb ich wprowadzenia, doprowadził do naruszenia Konstytucji RP i praw w zakresie wolności działalności gospodarczej.

Zgodnie z **art. 2** projektowanej ustawy w ustawie z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym

związanym z wystąpieniem COVID-19 uchylony zostanie art. 23. Artykuł ten wszedł w życie 29 listopada 2020 r. i miał na celu zmuszenie przedsiębiorców do bezwzględno przestrzegania wszystkich, a zatem także kwestionowanych przez projektodawcę, „ograniczeń, nakazów i zakazów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej ustanowionych w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii”, pod groźbą nieudzielenia lub zwrotu udzielonej im pomocy publicznej. Przepis ten był krytykowany od samego początku m.in. przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. O jego obowiązywaniu, już po wspomnianym wyżej wyroku WSA w Opolu przypomnieli przedsiębiorcom także Prezes Państwowego Funduszu Rozwoju, mówiąc, że „przedsiębiorcy, którzy mimo zakazu wznowią w najbliższych dniach działalność, stracą szansę na dofinansowanie z ruszającej w piątek tarczy finansowej 2.0.”. Według przedsiębiorców był to szantaż. Aby uniknąć tego typu zachowań w przyszłości, zwłaszcza gdy pojawi się więcej wyroków przyznających rację przedsiębiorcom, którzy nie będą stosować się do niekonstytucyjnego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, przepis ten należy niezwłocznie uchylić.

Zgodnie z **art. 3** projektu ustawy przywrócone ma zostać brzmienie art. 116 Kodeksu wykroczeń sprzed zmiany obowiązującej od 29 listopada 2020 r., a więc przepis wróci swojego pierwotnego brzmienia (nigdy wcześniej nie był zmieniany). Chodzi przede wszystkim o uchylenie przepisów, które poszerzyły zakres odpowiedzialności za wykroczenie narażenia na zakażenie chorobą zakaźną, związanych z nakładanymi przez rząd obostrzeniami, a zwłaszcza dodanego ust. 1a, który rozszerza zakres odpowiedzialności na osoby, które nie są chore, nie stykają się z chorymi i nie są nosicielami zarazków, a jedynie nie przestrzegają „zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi”. Przepis ten miał na celu karanie grzywnami przedsiębiorców, którzy chcieliby w reżimie sanitarnym prowadzić działalność gospodarczą, wbrew niekonstytucyjnym zakazom. Do walki z epidemią wystarczające były (zmieniono ten przepis dopiero w październiku!) i nadal są przepisy art. 116 Kodeksu wykroczeń w poprzednim brzmieniu, stanowiące o tym, że karze grzywny albo karze nagany powinny podlegać jedynie osoby, które wiedząc że są zakaźnie chore albo podejrzane o taką chorobę lub które się stykały z takimi chorymi lub podejrzanymi o taką chorobę lub są nosicielami albo podejrzanymi o nosicielstwo nie przestrzegają nakazów lub zakazów, czy też wskazań lub zarządzeń leczniczych. Karanie osób zdrowych, które nie przestrzegają wprowadzonych rozporządzeń w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej nie powinno mieć miejsca i nie można oprzeć się wrażeniu, że miało na celu jedynie poprawę stanu budżetu państwa, a nie zdrowia publicznego.

Zgodnie z **art. 4** umorzeniu ulegną wszelkie postępowania wszczęte na podstawie uchylanych niniejszą ustawą przepisów, zwłaszcza na podstawie art. 23 ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19, które mają na celu egzekucję zwrotu pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom, którzy dopuścili się naruszenia „ograniczeń, nakazów i zakazów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej ustanowionych w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii”. Umorzone powinny zostać także wszystkie postępowania wszczęte na podstawie uchylanych norm

prawnych z art. 116 Kodeksu wykroczeń, a także postępowania wszczęte na podstawie uchylanych przepisów ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, które wszczynane były głównie przeciwko przedsiębiorcom, którzy mając dość bezprawnych obostrzeń, otwierali swoje biznesy, by móc uczciwie pracować i zarabiać na chleb dla siebie i swoich rodzin.

Zgodnie z **art. 5** stracą moc wszystkie akty wykonawcze wydane na mocy uchylanych niniejszą ustawą przepisów, przede wszystkim w zakresie odpowiednim dla wprowadzanych zmian - rozporządzenia Rady Ministrów, które jak wskazujemy powyżej wprowadziły bez podstawy prawnej zakazy, nakazy i ograniczenia, które mogłyby zostać wprowadzone jedynie w ustawie, przy odpowiednim zastosowaniu przepisów z rozdziału XI Konstytucji RP o stanach nadzwyczajnych.

Zgodnie z projektowanym **art. 6** ustawy proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, co jest wystarczającym *vacatio legis*, niezbędnym do wprowadzania proponowanych zmian.

Projekt odniesie pozytywne skutki społeczne. Przedsiębiorcy będą mogli z powrotem otworzyć swoje firmy, pracownicy będą mogli wrócić do pracy, co przyczyni się do wzrostu gospodarczego Polski i pomoże wyjść z kryzysu ekonomicznego. Pozytywnym skutkiem społecznym będzie także zmniejszenie aktywności służb państwowych, które kontrolują przedsiębiorców, by nie korzystali ze swojej konstytucyjnej swobody działalności gospodarczej. Dzięki temu służby te będą mogły skupić się na innych, ważniejszych z punktu widzenia społeczeństwa zadaniach.

Projekt nie pociąga za sobą negatywnych skutków dla budżetu państwa, a wręcz przeciwnie, ponowne otwarcie zamkniętych branż gospodarki spowoduje zyski dla budżetu państwa. Po pierwsze z powodu większych wpływów podatkowych spowodowanych większymi obrotami przedsiębiorców, a po drugie z powodu braku potrzeby dofinansowywania ich z budżetu państwa na podstawie rządowych „tarcz ratunkowych”.

Przedmiot projektu nie jest objęty prawem UE.

Projekt nie przewiduje wydawania dodatkowych aktów wykonawczych.